

Posudek diplomové práce

Název práce: *Erika Mann: Das politische Kabarett im Kontext der damaligen Kabarettbühnen Deutschlands*

Autor práce: Jonas Freundorfer, B.A.

Vedoucí práce: Mgr. Eva Markvartová, Ph.D.

Oponent: Prof. PhDr. Milan Tvrdlík, CSc.

K jednotlivým částem:

Jonas Freundorfer předložil diplomovou práci (95 stran), která je psána německy a zabývá se politickým kabaretem 20. a 30. let. Práce je přehledně členěna: obsahuje úvod, čtyři stěžejní části, závěr v německém i českém jazyce, seznam použité literatury a dalších zdrojů a přílohy, které vhodně doplňují pojednávanou problematiku.

Diplomová práce se zabývá vlivem Eriky Mannové na politickou a kulturní atmosféru doby. Úvodní část mapuje autorčinu tvorbu a život. Akcentovány jsou především významné milníky jejího života. Pozornost se přitom soustředí na její roli v rodině, první pokusy na poli umělecké tvorby, životní úspěchy i neúspěchy a na období, kdy byl založen kabaret Die Pfeffermühle. Důležitými osobami v jejím životě byli Klaus Mann a Therese Giehse, kteří ji doprovázeli až do USA. Poetice kabaretu, jeho nejdůležitějším formám, žánrům, představitelům a scénám se podrobně věnuje druhá část. Dokazuje, že se každý kabaret prezentoval trochu jinak a měl svou vlastní tvář. V centru pozornosti třetí části stojí legendární politický kabaret Die Pfeffermühle (Mlýnek na pepř), jenž byl výrazem antihitlerovského směřování Eriky Mannové. Poprvé vystoupil 1. ledna 1933 v Mnichově. Po emigraci do Ameriky nebylo hraní kabaretu pro nezáměr a nepochopení ze strany tamějšího publika možné, takže se E. Mannová živila především přednáškovou činností. Osvětlovala problematiku druhé světové války a také se věnovala ženské otázce ve třetí říši. V posledních letech svého života, kdy víceméně rezignovala na vlastní tvorbu, se snažila udržovat odkaz svého otce a bratra.

V závěru diplomant nastiňuje roli kabaretu v dnešní době a na konkrétním příkladu vybraného divadelního představení, které shlédl 18. února 2022 v Divadle Na zábradlí, demonstruje, jaký

význam má odkaz Eriky Mannové dnes. Dospívá ke zjištění, že „formát kabaretu má stále co nabídnout. Zapojení publika a intimita kabaretního představení představuje jedinečnou možnost zpracovávat nejen aktuální politická témata pomocí satiry, ale zároveň otevírá i prostor pro práci v oblasti mezilidských vztahů, která přesahuje rámec obvyklých uměleckých forem [...]“ (s. 91).

Příkladné je v této práci propojení teoretických znalostí s praktickým přístupem, ať už se jedná o zohlednění výstavy v Goethe-Institutu nebo shlednutí kabaretního představení a jeho zdařilou interpretaci. Zdrojem pro argumentaci je dále zajímavý rozhovor s Philippem Schenkerem, zakladatelem a členem souboru Das Thema. Text navíc průběžně oživují interpretace vybraných šansonů (Frau X., Kälte, Die Dummheit, Der Prinz von Lügenland aj.). Na základě výše uvedených příkladů je vidět, že diplomant dokáže teoretické poznatky smysluplně aplikovat v novém kontextu.

Práce splňuje požadovaný rozsah a obsahuje všechny požadované náležitosti. Je formátována odpovídajícím způsobem, celkově je přehledná a dobře čitelná. Občas se v ní vyskytují drobné typografické chyby jako zaměňování pomlčky a spojovníku, místy nejsou odstraněna zdvojená interpunkční znaménka před závorkou, uprostřed nebo na konci vět. Výše uvedené chyby vznikly očividně nepozorným zanášením korektur a nijak nenarušují plynulost čtení. Bibliografické citace a odkazy odpovídají příslušné normě, diplomant důsledně odlišuje myšlenky vlastní od převzatých.

Práce je psána velmi pěknou němčinou. Gramatické chyby a překlepy z nepozornosti se objevují spíše ojediněle. Text odpovídá požadavkům odborného stylu.

Diplomant pravidelně navštěvoval konzultační hodiny. Z práce je cítit jeho nadšení a skutečný zájem o problematiku kabaretu. Text více než bohatě splňuje požadavky kladené na diplomové práce.

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení ráda doporučuji práci k obhajobě.

Otázky k rozpravě:

- 1. Welche Bedeutung hatte für Erika Mann das Märchen bzw. die Märchenästhetik? Warum hat sie dieses Genre in ihr Kabarett-Programm miteinbezogen?**
- 2. Könnten Sie bitte den Streit zwischen der sogenannten inneren und äußeren Emigration näher erklären (siehe S. 28)?**

